

İmanî Esasların Sevdirmesi ve Öğretilmesi

Çocukların imanlı, ahlaklı, mes'uliyet şuuruna sahip ve birer kalb ve ruh insanı olarak yetişmelerini istiyorsak, küçüklüklerinden itibaren onlara tevhid akidesini aşılmalı, imanî esasları öğretmeli ve mukaddes değerlerimizi sevdirmeliyiz. Özellikle günümüzde küfrün ilim ve fenden geldiğini, okullarda öğretilen ilim ve fenlerin tevhid yerine sebep ve kanunlarla îzah edilmeye çalışıldığını düşünecek olursak meselenin küçük yaşta ele alınmasının ne kadar ehemmiyetli olduğu daha iyi anlaşılır. Unutmamalıyız ki, çocuğumuzun ibadet alışkanlığı kazanmasının da güzel ahlaklı olmasının da temelinde sağlam bir imana sahip olması yatar.

Konuyla ilgili Bediüzzaman'ın tespitleri oldukça dikkat çekicidir. O, özetle şöyle diyor: "Bir çocuk, küçüklüğünde kuvvetli bir iman dersi alamazsa, sonra bu iman ve İslâm nurlarını ruhuna çok zor alır. Âdeta gayrimüslim birisinin İslâmiyet'i kabul etmesi derecesinde zor olur, yabancı düşer. Bilhassa, peder ve validesini dindar görmezse ve yalnız dünyevî fenlerle zihni terbiye olursa, daha ziyade yabancılık verir."

Demek ki, daha küçük yaştan itibaren çocuğa onun anlayabileceği şekilde iman esasları anlatılmalı ve tevhid hakîkatî adeta onun ruhuna nakşedilmelidir. Zira insan, fıtrat ve tabiatı gereği ilk duyduğu, ilk öğrendiği fikirlere daha kuvvetli sarılır ve kolay kolay bunlardan vazgeçmez. Bu açıdan bir çocuğun kafası ve dimağı zararlı ve ifsat edici bir kısım malumatla kirlenmeden yani henüz ümmiliğini kaybetmeden evvel zihni, fikrî ve imanî hakîkatlerle tezyin edilmelidir.

Lokman Sûresi'ndeki, Lokman Aleyhisselâm'ın çocuğuna verdiği nasihatler, bir taraftan çocuk terbiyesinin ehemmiyetini gösterirken diğer yandan da bunun nasıl yapılacağıyla ilgili bize bir usul vermektedir. Burada konumuzla ilgili olan kısmı Lokman Aleyhisselâm'ın nasihatlerine tevhid hakîkatini anlatarak başlamasıdır. O, "وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ" Lokman oğluna nasihat ederken: "Evladım!" dedi, "sakın Allah'a eş, ortak uydurma. Çünkü şirk pek büyük bir zulümdür." diyerek oğluna sadece Allah'a inanmasını, aksinin büyük bir zulüm olduğunu söyledikten sonra sözlerine şöyle devam ediyor: "Evladım, yapılan iş; bir hardal tanesi kadar küçük de olsa, bir kayanın içinde saklı da olsa yahut göklerin veya yerin herhangi bir noktasında bile bulunsa, mutlaka Allah onu meydana çıkarır. Allah öyle latîf, öyle habîrdir (ilmi gizliliklere pek kolay bir tarzda nüfuz eder)."

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de, çocuklar konuşmaya başladıklarında onlara ilk olarak kelime-i tevhidin öğretilmesini tavsiye etmiştir.⁹⁶⁵ Sahâbe-i kiramın da çocuklarına öncelikle kelime-i tevhid ve kelime-i şahadeti öğretmekle terbiyeye başladıklarına dair rivayetler vardır. Aynı şekilde Abdülmuttaliboğullarından bir çocuk konuşmaya başladığında, Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem): "الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ" Her türlü hamd o Allah'a mahsustur ki, asla evlad edinmemiştir. Hâkimiyetinde hiçbir ortağı yoktur. Acze düşüp de bir desteğe muhtaç olmamıştır."⁹⁶⁶ âyet-i kerimesini yedi defa okuyarak çocuğa ezberletmiştir.

(Devamı haftaya)